

1906 (σελ. 601—660). Σ' αυτό ο σοφός βυζαντινολόγος με πολύ πρωτοτυπία, παρητήρηση και θαυμαστή μάθηση ξετάζει με τίς τρόπους ή φωτογραφία μπορεί να μας περικήσει στις βοηθητικές της ιστορίας επιστήμες. Και το θέμα του δ. κ. Κρουμπάχερ το ξεψαχνίζει τελειωτικά με την τέχνη και τη μέθοδο εκείνη που λαμπυρίζει σ' όλα τα επιστημονικά του έργα. Ακόμη και στα οικονομολογικά ζητήματα των φωτογραφιών καταβαίνει και δεν είναι διόλου λιγιστό ό,τι μας διδάσκει και μας φωτίζει για αυτά. Τα πορίσματα του κ. Κρουμπάχερ—τουλάχιστο τα περισσότερα—πρέπει να τα ξετάσει κανείς παραβολικά με τις ανακρίσεις και τις διδασχές του συνεδρίου εκείνου που έγινε στη Λιέγη για την αναπαραγωγή (reproduction) των χειρογράφων, των νομισμάτων, και σφραγίδων (21, 22 και 23 Αυγούστου 1905 ν. έ.). Μα σε πολλά μέρη κ' ο ίδιος ο συγγραφέας κάνει την παραβολή αυτή. Και τελειώνοντας πρέπει να σημειώσουμε ότι το καινούργιο αυτό έργο που με πολύ χαρά αναγγέλλουμε στους αναγνώστες μας στολίζεται στο τέλος από 15 πίνακες, που πολύ μας ζωντανεύουν τα πράγματα και μας βοηθούν να τα καταλάβουμε καλύτερα και σωστότερα.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΝΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Φίλε Νουμά,

Στόν αρ. 4512 της «Εστίας» διαβάσαμε τ' ακούλουθα·

«ΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟΝ

»Πολλάκις επανελήφθη ότι οι περίπατοι της «πόλεως κατήντησαν απροσπέλαστοι εις το κοινόν. »Διὰ τὴν συνεδύση κανείς τὴν μητέρα του, τὴν ἀδελφὴν του, τὴν σύζυγόν του εἰς αὐτοὺς, πρέπει πλείον νὰ ἔχη μεγάλην ὑπομονὴν καὶ ἀρετὴν ἐκ συνηθείας ἀντοχὴν ἀπέναντι τῶν βωμολογιῶν καὶ πτῶν βαναυσότητων τῶν χυδαίων, καὶ νὰ παρατάσῃ τὸν τελειότερον ὀπλισμὸν ἀπέναντι τῶν ἐχόντων ἐπιθετικὰς διαθέσεις.

»Καὶ αὐτὸ τὸ Ζάππειον ἀνέκαθεν—ἰδίως ὅμως αὐτὴν τὴν ἐποχὴν—κατήντησεν ἀπρόσιτον χάρις πρὸς τὰ διάφορα καθάρματα, τὰ ὁποῖα συσσωρεύονται ἐκεῖ, ἔτοιμα εἰς καθὲ βωμολοχίαν, χυδαίοντητα ἢ κακοήθειαν, ἀπέναντι τῆς Κυρίας, ἢ ὅποια ἤθελε τολμήσει νὰ εἰσδύσῃ μέχρις αὐτοῦ, πτοῦ κεντρικωτέρου ἐν τούτοις τῶν Ἀθηναίων περιπατῶν.

»Προχθὲς τὴν πρωίαν πάλιν ἐγινε θέατρον τῶν κακοηθειῶν καθάρματός τινος ἐκφύλου ἀπέναντι, »Κυρίας ἀρίστης κοινωνικῆς τάξεως.»

Καρώνοντας τὰ μάτια του στὴ Μαρία μπόρεσε νὰ διακρίνῃ τὰ μεγάλα της μαῦρα μάτια καὶ τὰ αὐστηρά της φρύδια. Τὴν ἴδια στιγμή κείνη ἀνατράμαξε, γύρισε τὸ κεφάλι σὺν κάποιος νὰ τὴν ἔκραζε καὶ μπῆκε γλήγορα μέσα στοὺς ἥσιους τοὺς πυκνοὺς μῆς σειρὰς ἀπὸ ἀκακίης. Ὁ Ἀστακόφφ ἔμεινε ἀκόμα κάποιες στιγμὲς στὸ παραθύρι. Ἀπὸ πῆγε νὰ πλαγιασῇ.

— Τί παράξενο πλάσμα, ἔλεγε μέσα του στριγογυρίζοντας στὸ κρεβάτι του. Κ' ἔπειτα λένε πὼς δὲν εἶναι τίποτα πού νὰ ἐνδιαφέρῃ στὴν ἐπαρχία. Τί παράξενο πλάσμα. Θὰν τὴν ρωτήσω αὔριο τί ἔκανε μέσα στὸν κῆπο τὴ νύχτα.

Κι' ὁ Γέγκορ Καπίτονιτς ἔαχλούθη νὰ ρουχωνίξῃ.

II

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Ἀστακόφφ ξύπνησε πολὺ ἀργά, κι' ἀμέσως ὕστερα ἀπὸ τὸ τσάι πού πήρανε μαζεμένοι οἱοι στὴν τραπέζαρία, γύρισε σπῖτι του γιὰ ν' ἀποτελειώσῃ τοὺς λογαριασμοὺς του, μὲλα τὰ παρακάλια πού τοῦκανε ὁ Ἰπατόφφ γιὰ νὰ καθίσῃ. Ἡ Μαρία κάθισε καὶ κείνη στὸ πρόγιομα. Ὡστόσο ὁ Ἀστακόφφ δὲν ἐθάρρεψε σωστὸ νὰν τὴ ρω-

Καὶ ξέρεῖ ἡ καλὴ «Εστία» γιὰ τὸ δυστυχισμένος ὁ λαὸς ἔμαθε νὰ φέρνεται μὲ τέτιον τρόπο πρὸς τίς Κυρίες; Ἐπειδὴ στίς ἡμερίδες πού ἔπρεπε νὰν τὸν ὀδηγοῦνε σὲ τρόπους καλοὺς καὶ σ' ἀρχοντιά βγαίνουν κάποτε παραγράφοι καθὼς τὸν ἀκόλουθο·

«Εστία τῆς 1 τοῦ Ἀη Δημήτριου.

«ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

» Ἀπὸ τὸ βιβλίον τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπαμύσκου χωρὶς κόπον ἀποσπῶμεν τὰς κατωτέρω φράσεις, διὰ τὴν λογικὴν ἐρμηνείαν τῶν ὁποίων προκηρύσσομεν διαγωνισμόν. Ὁ ἱατρὸς κύριος (;) Σαρκόραφφ προσφέρει εἰς πάντα λύτην χρυσόδετον πτόμον ΦΡΕΝΟΛΟΓΙΑΣ».

Φαίνεται κιόλας πὼς, κατὰ τὴν «Εστία», τῶν χυδαίων ἢ συμπεριφορὰ εἶναι καταδικάσιμη ὅταν προβάλλεται κυρία ἀρίστης κοινωνικῆς τάξεως. Ἔτσι λοιπὸν, λαί, μὴ σὲ μέλει! Σὰ δεῖς καμιά κοπέλλα τοῦ λαοῦ, ρήξου τῆς γερὰ σ' αὐτὸ ἔχεις τὴν ἄδεια τῆς «Εστίας». Πρόσεχε μοναχὰ μὴν πεῖραχτεῖ ὁ κ. Σαρκόραφφ.

Μένω κτλ.
ΦΑΠΠΕΙΟΣ

ΤΟ ΠΑΛΛΗΚΑΡΑΚΙ

Κύριε Συντάκτη τοῦ «Νουμά»,

Ἐχει ἔδικο ὁ Παλλῆς ὅτα λέει πὼς ὁ κ. Γιαννόπουλος δὲ χτυπᾷ κανέναν καὶ φραγκοκινὰ ὄνομαστά. Χτυπᾷ καὶ παραχτυπᾷ. Χτυπᾷ ἕνα δυὸ πεθαμένους, κι' ἄλλους δυὸ ζωντανούς πού χτυποῦν κ' ὅλοι αἱ δημοκῶποι, δηλαδή τὸν Ψυχάρη καὶ τὸν Πάλλη.

Φῶς φανερὰ, ὁ κ. Περικλῆς (γιατὶ ὄχι Ἡρακλῆς;) εἶναι παλληκαράκι. Ἔτσι δὲ θὰ περιοριστεῖ στὸ νὰ χτίζει ἀνώγρια καὶ κατώγρια παρὰ θὰ μᾶς ἐνεργήσει κι' ἄλλα ἔργα, ὅπως τοῦ ζητᾷ ὁ Παλλῆς.

Πρόθυμος

ΛΕΚΑΣ ΑΙΒΑΝΙΤΗΣ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΩΝ...ΑΓΙΩΝ

Φίλε «Νουμά».

Ἐχῶ ἕναν κουμπάρο μαρμαρᾷ πού τὸν λένε Φίλιππα, πῆγα λοιπὸν προχθὲς νὰ τοῦ πῶ τὰ χρόνια πολλά. Ὁ γιὸς του—ἕνα παιδάκι δεκαπέντε χρόνων, ἔξυπνο καὶ ὁ πρῶτος στὴ τάξη του καθὼς βεβαιώνει πάντα τὸν πατέρα ὁ δάσκαλος—εἶχε μιά

τήση γιὰ τὸ νυχτερινὸ τῆς περίπατο. Εἴτανε ἀπὸ κείνους τοὺς ἀνθρώπους πού τοὺς εἶναι δύσκολο νὰ ζήσουνε δυὸ ἡμέρες ἡμέρας μὲ ἰδέες ζέοντες ἀπὸ τὴ συνθησμένη τους ζωὴ. Θὰ χρειάζονταν νὰ ξαναμιλήσῃ γιὰ ποίηση κ' εὗρσκε πὼς εἴτανε ἀρκετὸ, πού λησμονήθηκε γιὰ μιά φορὰ σὲ τέτοια ὄνειροπολήματα. Πέρασε ὅλη τὴ ἡμέρα στὰ χωράκια, γιοματίσε μὲ πολλὴ ὀρεξή, κοιμήθηκε τ' ἀπογεύμαρο κι' ὅταν ξύπνησε ζήτησε τοὺς λογαριασμούς. Κι' ἀφοῦ ἔλασε κάποιες πρόσθετες, εἶπε καὶ τοῦ ζέξαν τὴν Ταράντας, κ' ἔφυγε μὲ τὴ Ἰπατόφφα. Εἶναι καλὸ νὰ εἶναι κανένας ἄνθρωπος θετικὸς, νὰ μὴν ἔχῃ μιά καρδιά πέτρινη στὰ στήθια, κι' ἂς μὴ τὸν γνοιάζει γιὰ τίποτ' ἄλλο.

Ὁ Ἀστακόφφ εἴτανε ἀκόμα στὴ φραξιά ὅταν ἄκουσε θόρυβο ἀπὸ φωνὲς καὶ ὄργανα. Στὸ Ἰπατόφφ τραγουδάγανε σὲ χορὸ τραγούδια ρούσικα. Βρῆκε ὅλη τὴν πρωϊνὴ συντροφιά αὐξημένη ἀπὸ τὴν Ναντέζντα. Εἴτανε καθισμένοι ὀλόγυρα καταγῆς καὶ γύρω ἀπὸ ἕνα νεὸ καμὶ τριανταρὰ χρόνων, μὲ μελαχρινὸ πρόσωπο, καὶ μὲ μαλλιά καὶ μάτια μαῦρα, ντυμένο μ' ἕνα μικρὸ βεστόνι βελουδένιο, καὶ μὲ μαντήλι κόκκινο ἀφρόντιστα δεμένο ὀλόγυρα στὸ λαιμό, καὶ μὲ μιά κιθάρα στὰ χεῖρα. Εἴτανε ὁ Πέτρος

ρεκλάμα ἀπὸ μυθιστόρημα καὶ διάβαζε κάτω ἀπὸ μιά εἰκόνα·

— «Ἀγυῖοπαῖδες λιθοβολοῦντες τὴν γραίαν».

Διὲς ξέρω πὼς μούρθε καὶ τοῦ λέω·

— Τί θὰ πῇ «Ἀγυῖοπαῖδες», Νίκο;

Τὸ παιδί στενωχωρτήθηκε, κοκκίνησε, καὶ μούπε σὲ λιγάκι μὲ χαρὰ σὺν νῆλυνε τὸ τετραγωνισμὸ τοῦ κύκλου.

— Τὰ παιδιὰ τῶν ἀγίων (!)

Τὸ παιδί—πού δὲν εἶναι γιὸς ἀγίου—εἶναι ἀλήθεια πὼς εἶναι πρῶτο στὴν τάξη του γιὰτὶ μαθαίνει παπαγαλίστικα τίς παχουλὲς κουταμάρες τοῦ δασκάλου.

Στὸ γράφω χωρὶς ἄλλο σκόλιο.

ΕΚΦΥΛΟΣ ΕΡΗΜΙΤΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ κ. Βελίτης μᾶς παρακαλεῖ νὰ διορθώσουμε τὰ ἀκόλουθα τυπογραφικὰ λάθη.

Στὸ φύλλο 219 ἔχει πού μὲλει γιὰ τὸν «Βένο» τοῦ κ. Χόρν ἐπιθυμεί νὰ διαβάσουμε «μὰ καὶ θὰ σεβαστεῖς κατὶ αἴσθημα πού καλὸ εἶναι, καὶ πρέπει, νὰ μείνῃ ἀγγιχτο».

Στὸ φύλλο 220, στὴν τρίτη στήλη, ψιλά ἔμειναν ὅσοι δυὸ ἀρθροῦ καὶ τὸ νόημα εἶναι λίγα σακωνευτικόν. Χρειαζέται «Ἐκδοτέα τα πλῆθη φωνήεντα μὲ τις πολυλὲς συνήξεις», καὶ στὴν ἴδια στήλῃ παρακάτω θέλει «Κ' ἕνα τραγούδι τέτοιο πού πάντα ἀνασταίνει στὴ συνταξία λιπαρὰ καὶ γρόμματα καὶ μωροστύλινμα».

«Τὸ μέτρο τὸ ἑλληνικόν» πρεῖ στὸ τέλος τοῦ προτελευταίου παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ καὶ ὄχι κατὰ τὴν ἀρχὴ τῆς τρίτης στήλης στὴν πρώτη σελίδα, ὅπου θὰ διαβάσουμε μοναχὰ «τὸ μέτρο».

— Τὸ Σαββατοκύριακον στίς 11/2 στὴ μεγάλη σελίδα τοῦ Σπλένττ ὁ κύριος de Hochepied, πολιτικὸς ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ζιλ-Βλάς» θὰ μιλήσῃ γιὰ τὸν κ. Ναν Μιορέτς. Ἡ εἰσὸς 2 112 δραχμῆς.

— Νὰ πού λένε πὼς δὲ λογαριάζεται διόλου ἡ φιλολογία μᾶς ἀπὸ τὸν τύπο. Ἡ «Εστία» τὴν παραλογιστίζει μάλιστα, καὶ ἀποδείξῃ τὸ ὅριον ἀρθρο πούγραφε τις προαλλες γιὰ τὰ «Παυλὶναια», πικηρύχοντες τὰς τὸ μόνο φιλολογικὸ περιοδικόν.

— Στὸ φύλλο ὅμως τῆς περασμένης Τρίτης ἀνακαλύφκει ἄλλο μόνο φιλολογικὸ περιοδικόν, τὴν «Εἰκονογραφικὴν» τοῦ κ. Βρατσάνου. Καὶ τρίτο, μόνο βέβαια καὶ αὐτό, τὴ «Σκηνίαν» τῆς Σύρας.

— Ἐλπίζουμε σιγὰ σιγὰ νὰ μᾶς ἀνακαλύψῃ καὶ ἄλλα μόνον φιλόλ. περιοδικὰ, τὴν «Πανακτοῦρη» λ. γ., τὸν «Κρότος», τὴν «Ἀττικὴν Ἱδέαν» καὶ τὸ «Σπαθὶ τοῦ Σαμψικου».

— Ἡ «Εστία» ἀκολουθεῖ καὶ στὴ φιλολογία καὶ στὴ πολιτικὴ τὴν ἴδια ἀρχή· καλὸς καὶ ὁ Θεοτοκῆς, καλὸς καὶ ὁ Παλλῆς, καλὸς καὶ ὁ Μαυρομυχαλῆς, ὅλοι καλοὶ.

Ἀλεξίεφφ Βερετιέφφ, ὁ ἀδερφὸς τῆς Ναντέζντας. Βλέποντας τὸν Ἀστακόφφ ὁ Ἰπατόφφ, ἔρριξε μιά χαρούμενη φωνή, καὶ τὸν παρουσίασε ἀμέσως στὸ νεὸ μουσικόν. Σὺν τὸν χαίρειντος εὐγενικὰ ὁ Ἀστακόφφ, ὑποκλίθηκε βαθειὰ ὁμπρὸς τὴν ἀδερφή του.

— Τραγουδοῦμε ἄλλα χωριανά, τραγούδια συντροφικὰ, εἶπε ὁ Ἰπατόφφ, καὶ νὰ κείνος πού μᾶς δίνει τὸν τόνο. Ἀ, ζέρτε πὼς τὰ καταφέρνει; Θὰν τὸν ἀκούστε, θὰν τὸν ἀκούστε.

— Θέλτε νὰ συντροφίεστε καὶ σεῖς τὸ τραγούδι; ρώτησε ἡ Ναντέζντα.

— Ναί μ' εὐχαρίστηση. μὰ δὲν ἔχω ρωνί.

— Δὲν πειράζει. Ἰδέστε, ὁ Γέγκορ Καπίτονιτς τραγουδαῖ καὶ γὼ τὸ ἴδιο. Πρέπει μοναχὰ νὰ ἀλουδάτε τοὺς ἄλλους. Καθίστε καὶ σὺ, ἀδερφέ, ἀρχίνα.

— Ἀς δοῦμε πρῶτα τί τραγούδι νὰ τραγουδήσουμε, εἶπε ὁ Βερετιέφφ, κρούοντας τὴν κιθάρα καὶ ρίχνοντας μιά ματιά στὴ Μαρία πού καθότανε κοντὰ στὰ πόδια του. Πιστεύω, εἶπε, πὼς εἶναι ἡ ἀράδα σου ν' ἀρχίσῃς.

— Ὁχι, τραγουδεῖτε σεῖς, εἶπε κείνη.

(ἀκολουθεῖ)